

ULUSLARARASI DİNİ İLİMLER BAĞLAMINDA DEZENFORMASYON SEMPOZYUMU

KİTABİYAT VE MEDYA

23-24 Eylül 2026

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON DISINFORMATION IN THE CONTEXT OF RELIGIOUS SCIENCES

BIBLIOGRAPHY AND MEDIA

23–24 September 2026

Onursal Başkan

Prof. Dr. Bülent KENT

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Düzenleme Kurulu Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZEL

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Muhammet ÇOL / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmad ALALI / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Berna KAVUK / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Muhammed Usame KARADENİZ / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Neslihan M. VURAL / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Arş. Gör. Sultan Ümmügülsüm GÜNDÜZALP / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Sempozyum Akademisyen Temsilcisi

Doç. Dr. Abdullah ALTUNCU / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Sempozyum Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abdulrahman Rajallah Al-SULAMİ / Kral Abdulaziz Üniversitesi

Prof. Dr. Aid SMAJIĆ / Saraybosna Üniversitesi

Prof. Dr. Alaualdean Ahmad al-Gharaibeh / Ürdün Al-Zaytoonah Üniversitesi

Prof. Dr. Ali BULUT / İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Bilal AYBAKAN / İbn Haldun Üniversitesi

Prof. Dr. Bekir KUZUDİŞLİ / İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Bülent KENT / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Enes BAYRAKLI / Türk-Alman Üniversitesi

Prof. Dr. Halil İbrahim KAÇAR / Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Hüssein Muhammed İBRAHİM / Sulaimani Üniversitesi

Prof. Dr. Maher Mubdir Abdul Kareem Mousa AL-ABBASİ / Diyala Üniversitesi

Prof. Dr. Malika MEDKOUR / Hassiba ben Bouali Üniversitesi

Prof. Dr. Meer Manjor Mahmood / Manarat Uluslararası Üniversitesi

Prof. Dr. Necmettin KIZILKAYA / İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Necmettin GÜNEY / Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Osman AYDINLI / Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK / Hamad Bin Khalifa Üniversitesi

Prof. Dr. Serdar KURNAZ / Berlin Humboldt Üniversitesi

Doç. Dr. Abdullah ALTUNCU / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet Tahir DAYHAN / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Beatriz Soto ARANDA / Kral Juan Carlos Üniversitesi

Doç. Dr. Hamdi ÇİLİNGİR / Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Hasan Muhammed İBRAHİM / Salahaddin Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice ARSLAN SÖZÜDOĞRU / İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Hatim Bouazza TOUİL / Kral Juan Carlos Üniversitesi

Doç. Dr. Kishimjan ESHENKULOVA / Manas Üniversitesi

Doç. Dr. Mohamed El-Madkouri MAATAOUI / Madrid Özerk Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa Celil ALTUNTAŞ / İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Ramazan AKKIR / Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Doç. Dr. Swiess AL-BATTMAN / Özgür Halep Üniversitesi

Doç. Dr. Tahir ALHAMS / Al-Furat Üniversitesi

Doç. Dr. Temel KACIR / İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. Tuba Erkoç BAYDAR / İbn Haldun Üniversitesi

Doç. Dr. Veysel GENÇİL / Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Yahia ABDELLATİF / Ez-Zitouna Üniversitesi

Doç. Dr. Yakup KAYA / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmad ALALI / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman BALCI / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Dursun KARAMAN / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi F. Sümeyye KILAÇ / Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatih MUSLU / Haliç Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hacı Mehmet ALTUNTAŞ / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice GARGU KARADENİZ / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İlhan TETİK / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İrfan YİĞİT / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İsmail YALÇINTAŞ / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Khalid Jalal MUHİADİN / Salahaddin Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed TOSUN / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KOÇAK / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Osman DERTLİ / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk DEMİREŞİK / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk YİĞİTEROL / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Remziye SELÇUK / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Rıza Tevfik KALYONCU / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Saadoon Hussein AHMED / Sulaimani Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Selda KAVAS AFACAN / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Tuba YILDIZ / İstanbul Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yakup ZİYAALP / Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Büşra ÖZDEMİR / Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Ahmad Muhammed ALOMAR / Özgür Halep Üniversitesi

Dr. Fatma AKAN AYYILDIZ / Berlin Humboldt Üniversitesi

Sempozyum İletişim

dezenformasyonsmp@adu.edu.tr

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT FAKÜLTESİ

ULUSLARARASI DİNİ İLİMLER BAĞLAMINDA DEZENFORMASYON SEMPOZYUMU

23-24 EYLÜL 2026

SEMPOZYUM PROGRAMI

23 Eylül 2026 (Çarşamba)

09.00-09.30 – Açılış Konuşmaları

Doç. Dr. Yakup KAYA (İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı)

&

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZEL (Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı)

1. OTURUM

Oturum Başkanı: Öğr. Gör. Dr. Mehmet Ali AYDOĞAN

10.00-10.15	Dr. Öğr. Üyesi Ahmad ALALI	التضليل الدلالي في معالجة النصوص الدينية العربية بالذكاء الاصطناعي: دراسة في الانزياح المفهومي وإشكالات التفسير الآلي
10.15-10.30	Dr. Öğr. Üyesi Yakup ZİYAALP	Klasik Arap Dilbiliminde Şevâhid Uydurmacılığı: Dezenformasyon ve Bilgi Güvenilirliği
10.30-10.45	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Hayri ACAT	Kitabiyatta Dezenformasyon: Yanlış Müellif Nispetiyle Neşredilen Üç Arapça Eser Üzerine Tespitler
10.45-11.00	Dr. Öğr. Üyesi Ebrar AYYILDIZ	Belâgat Açısından Dinî Dezenformasyon
11.00-11.15	د. محمد المذكوري	صورة الآخر: المسلم مترجماً في إسبانيا بين الترجمة وإعادة بناء المعنى

2. OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk DEMİREŞİK

11.30-11.45	Doç. Dr. Muhammet ÇOL	<i>Ahkâf Süresi Örneğinden Hareketle Türkiye Yazma Eserler Kurumu Portalı'nda Müstakil Kayıtlı Metinlerin Aidiyeti Meselesi</i>
11.45-12.00	Prof. Dr. Ziya ŞEN	<i>Tefsir Metinlerinde Tahrif ve Çarpıtma</i>
12.00-12.15	Öğr. Gör. Dr. Neslihan POLAT	<i>Dijital Çağda Dini Kurumların Medya Okuryazarlığı Sorumluluğu: Kıraat İlmine Yönelik Dezenformasyon Örneği Üzerinden Bir Değerlendirme</i>
12.15-12.30	Dr. Öğr. Gör. Mehmet Ali AYDOĞAN	<i>Kıraat İlminin Vahiy Kökenli Doğasına Yönelik Nakil Temelli Bir Değerlendirme</i>
12.30-12.45	Dr. Öğr. Üyesi Zahide KESKİN	<i>Dezenformasyon ve Tebeyyün Yükümlülüğü: Dijital Ortamda Bilgi Paylaşımının Fıkî Boyutu</i>

3. OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Osman DERTLİ

13.00-13.15	Dr. Öğr. Üyesi Akın TERCANLI	<i>Oryantalist Resimde İstanbul İmgesinin Görsel Dezenformasyonu: Jean-Léon Gérôme'un Harem Tasvirleri Üzerinden Gerçeklik ve Kurgu</i>
13.15-13.30	Dr. Öğr. Üyesi İsmail YALÇINTAŞ	<i>İbn Sînâ Gerçekten Tanrı'nın Tikelleri Bilmediğini mi Savunmaktadır? Dezenformasyon Bağlamında Bir Temsil Probleminin Analizi</i>
13.30-13.45	Doç. Dr. Ali BİLGENOĞLU	<i>Oryantalist Epistemolojiden Küresel Dezenformasyona: “Cihad” ve “Şeriat” Kavramlarının Semantik İhlali ve İslamofobi'nin İnşası</i>
13.45-14.00	Doç. Dr. Ferhat ŞİRİNYILDIZ	<i>Dezenformasyon ve Bühtan Kavramlarının Hukuk ve Etik Bağlamında Değerlendirilmesi</i>
14.00-14.15	Mehmet LAÇİN	<i>Yapay Zekâ Üretimli Dinî İçeriklerde Dezenformasyonun Tespiti: Türkçe Metinler İçin Açıklanabilir Derin Öğrenme Tabanlı Bir Çerçeve</i>

4. OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Yakup ZİYAALP

14.30-14.45	Dr. Ahmet Erkam SELVİ	<i>Belâgat Ekseninde Makine Çevirisinin Dezenformasyona Etkisi: Arapça Örneği</i>
14.45-15.00	Öğr. Gör. Mehmet Çağrı GEVHEROĞLU	<i>Belâgat İlkelerinin İhmalinin Dinî Dezenformasyona Etkisi: Kur'ân-ı Kerîm'in Yorumunda Anlamın Korunması Üzerine Metodolojik Bir İnceleme</i>
15.00-15.15	Dr. Muhammed Zekeriya ELHAMED	<i>خصوصية النص الديني الإسلامي بين أصول التراث وقراءات الحداثة</i>
15.15-15.30	Öğr. Gör. Yakup KILIÇ	<i>Dinî Dezenformasyonun Dilsel Zemini: Tercüme, Kavram ve Bağlam Sorunları</i>
15.30-16.45	Öğr. Gör. Dr. Sefer YILDIRIM	<i>Dijital Ortamda Arapça Dinî İçerik Üretimi ve Dezenformasyon: Arap Dili ve Belâgati Perspektifinden Eleştirel Bir Değerlendirme</i>

5. OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman BALCI

17.00-17.15	Dr. Öğr. Üyesi Feridun TEKİN	<i>Oryantalist Söylemin İnşasında Hz. Muhammed İmgesi</i>
17.15-17.30	Dr. Merve Nur KARAHÜSEYİN	<i>Zülkarneyn Örneği Üzerinden Taberî'nin Tarih Metodolojisi Bağlamında Klasik Metinlerin Çağdaş Sunumunda Anlam ve Bağlam Problemleri</i>
17.30-17.45	Dr. Hilmi ANAÇ	<i>Osmanlı İmparatorluğu'nda Yayımlanmış Aziz Augustinus Biyografisinin Karamanlıca ve Ermeni Harfli Türkçe Versiyonlarında Dinî Terminoloji: Anlam Kaymaları ve Yorumsal Farklılıklar</i>
17.45-18.00	Dr. Öğr. Üyesi Hacı Mehmet ALTUNTAŞ	<i>Rivayetten Temsile: Çağdaş Siyer Okumalarında Bağlam Kaybı, Seçmecî Aktarım ve Dezenformasyon Sorunu</i>
18.00-18.15	Dr. Merve Nur KARAHÜSEYİN	<i>Cemel ve Sıffın Rivayetlerinde Seçmecî Aktarım, Bağlam Kaybı ve Dezenformasyon</i>

24 Eylül 2026 (Perşembe)

1. OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi İsmail YALÇINTAŞ

10.00-10.15	Doç. Dr. Yakup KAYA	<i>Hurafeden Metodolojiye: Spinoza'da Dinî Bilginin Çarpıtılması ve Hakikat Arayışı</i>
10.15-10.30	Rabia Mükrim BOSTAN & Merve GÜNAY	<i>Post-Truth Çağında "Tık" Fıkhi: Kısa Video Formatlarının (Reels/Shorts) Dini Anlatıyı Yüzeyselleştirme ve Bağlamından Koparma Riski</i>
10.30-10.45	Dr. Öğr. Üyesi Yasir OSMANOĞLU	<i>Dezenformasyon ve Nefret Söylemiyle Mücadelede Nebvî Strateji: Söylem ve Davranış Arasındaki Tutarlılığın İnsani Barışın İnşasına Etkisi</i>
10.45-11.00	Dr. Mustafa ÇALIŞKAN	<i>Dijital Mecralarda Dinî Dezenformasyon ile İlgili Bir Alanyazın İncelemesi</i>
11.00-11.15	Dr. Abdulcelil GÜRBÜZ	<i>Diasporada Göçmen Kadınların Dinî Bilgi Karmaşası Karşısında Epistemik Güven ve Dinî Başa Çıkma Arayışı: Türk Müslüman Kadınlar Üzerine Nitel Bir Araştırma</i>

2. OTURUM

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Muhammet ÇOL

11.30-11.45	Öğr. Gör. Dr. Tahir NURİ	<i>Kur'ân'ın Kozmolojik Dili ve Dijital Dezenformasyon: Düz Dünya Teorisi Örneği</i>
11.45-12.00	Halil KARA	<i>Mefâtihu'l-Gayb'da Çok Sesli Yorum Anlayışı ve Çağdaş İdeolojik Dışlayıcılığa Eleştirel Bakış</i>
12.00-12.15	Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk DEMİREŞİK	<i>Mucizenin Rasyonelleştirilmesi ve Dinî Bilginin Dönüşümü: Muhammed Esed'in Hz. Mûsâ ve Denizin Yarılması Kıssasına Yaklaşımının Dezenformasyon Bağlamında Değerlendirilmesi</i>
12.15-12.30	Doç. Dr. Ersin ÇELİK	<i>Tefsir Geleneğinde Sessiz Dezenformasyon: Seçici Delillendirme ve Görmezden Geline Alternatifler</i>
12.30-12.45	Arş. Gör. Sultan Ümmüğülsüm GÜNDÜZALP	<i>İlmî Ölçülere Uymayan Tahkikli Baskılarda Dezenformasyon: Yahyâ Eş-Şâvî'nin el-Muhâkeme'sinin Tahkikli Baskısı Örneği</i>

3. OTURUM

Oturum Başkanı: Öğr. Gör. Dr. Tahir NURİ

13.00-13.15 Doç. Dr. Ahmet Tahir DAYHAN

Dil Yetersizliğinin Din Tahrifindeki Rolü: Bi'l-Hakki'nin Bâ'sı ve Mustafa Öztürk

13.15-13.30 Sinem GÜMÜŞ

Klasik Usûlden Sanal Âleme: Hadis İlminde Bağlam Eleştirisi ve Dijital Platformlardaki Anlam Kaymaları

13.30-13.45 Dr. Öğr. Üyesi Serhat GÜLTAŞ

Hakikatin Temsili mi, Yorumun İnşası mı? “Çıktım Erik Dalına” Şiirinin Şerh Serüveni

13.45-14.00 Prof. Dr. Nuran ÇETİN

Modernitenin Parçacı Yaklaşımına Karşı Tasavvufî Birlik Anlayışından Bakış

14.00-14.15 Dr. Öğr. Üyesi Hasan DEMİR

İslam Hukuku Açısından Dijital Dezenformasyon: Kazf Suçu Çerçevesinde İffete Yönelik İftiraların Değerlendirilmesi

4. OTURUM

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Yakup KAYA

14.30-14.45 Muhammed AYDIN

Post-Hakikat Çağında Dini Bilgi: Modernite, Sekülerleşme ve Dezenformasyonun Kesişim Noktaları

14.45-15.00 Dr. Öğr. Üyesi Melek Coşgun SOLAK

Kaynağın Görünmezleşmesi: Dijital Dinî Bilgide Epistemik Güven

15.00-15.15 Dr. Öğr. Üyesi Osman DERTLİ

Dinî Otorite ve Doğru Dinî Bilgi: 1980'lerde Almanya'daki Türk Toplumunda Hakikat Tartışmaları

15.15-15.30 Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim AKKUŞ

Dinî Otoritenin Algoritmik Dönüşümü: Dijital Görünürlük, Yapay Zekâ ve Dezenformasyon Riski

15.30-15.45 Ecenur GÜLER

Yapay Zekâ Üretimi Tasavvufî İçeriklerde Kaynak Problemi ve Dinî Dezenformasyon Riski

5. OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Hacı Mehmet ALTUNTAŞ

16.00-16.15	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZEL	<i>Kadim Bir Hakikat Tehdidiyle Mücadele: Kur'an ve Kelamın Dezenformasyon Süzgeci</i>
16.15-16.30	Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman BALCI	<i>Tarihsel Bir İhtilaftan Mezhebi İtham Aracına: Kırtâs Hadisesinin Rivayet ve Yorum Düzeyinde Dezenformasyonu</i>
16.30-16.45	Aliye MURSELOVA	<i>Yeni Medya Ortamında Dinî Bilginin Dönüşümü ve Yapay Zekâ Kaynaklı Dezenformasyon</i>
16.45-17.00	Umut ÇETİNBAŞ	<i>Ateşe Tapanlar mı, Ateşi Kutsal Kabul Edenler mi? Zerdüştiliğin Temsilinde Bir Dezenformasyon Problemi</i>
17.00-17.15	Dr. Filiz Orhan ÇAĞLAYAN	<i>Sosyal Medya Mealciliği: “Bana Göre Kuran” Platformları</i>